ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΝΤΡΕ ΒΑΛΝΤΕΣ

ΕΝΑ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ ΤΡΑΠΕΖΙ

ΙΣ τὴν τραπεζαρία τοῦ παληοῦ πατρικοῦ σπιτιοῦ ὁ Κλὼντ Βερνιέ, καθισμένος κοντὰ στὸ τζάκι, ἐκύτταζε θλιμμένος τὸ μικρὸ στρωμένο τραπέζι.

— Ἄδικα τὰ ἑτοίμασα ὅλα αὐτά, μοῦ φαίνεται, εἶπε μιὰ στιγμή, ἀφοῦ δὲ θἄρθῃ ! Πῶς ἔχω, ἀλήθεια, τὴν ἀπαίτηση μιὰ φημισμένη καλλιτέχνις σὰν τή Δέλια Νταρτιὲ νὰ θυσιάσῃ τὴν χρονιάρικη τούτη μέρα της γιὰ τὸ χατῆρι ἑνὸς ποιητῆ σὰν καὶ μένα ;

Ἐκύτταξε τ' ὡρολόγι του : Ἦταν μεσάνυχτα καὶ μισή. Ἐπρόσεξε καλλίτερα : στὸ σπίτι μέσα κι' ἔξω στὸ δρόμο βασίλευε μιὰ παγωμένη σιωπή.

Τότε τἄβαλε μὲ τὸν ἑαυτό του καὶ μὲ τὶς τρελλὲς ἐλπίδες του. Στὴν ἀρχὴ δὲν ἔκανε τίποτε, ὅλα του ἀπετύγχαναν. Ἔγραφε ποιήματα καὶ δράματα ρωμαντικά, χωρὶς κἀμμιὰν ἐπιτυχία.

Ἀναγκάσθηκε τότε νὰ ζητήσῃ ἐργασίαν σὲ μιὰν ἐφημερίδα. Ἔτσι ζοῦσε περιωρισμένα καὶ χωρὶς μεγάλα ὄνειρα.

Νά, ὅμως, ποὺ ἐφφνικὰ ὁ τροχὸς τῆς τύχης γύρισε. Ἡ Δέλια Νταρτιέ, ποὺ τὴν περίμενε μὲ πόθο τώρα, διάβασε μιὰ μέρα κατὰ σύμπτωση ἕνα σονέτο του καὶ ξετρελλάθηκε τόσο πολὺ μὲ τὸ λεπτὸ αὐτὸ ἀριστούργημα, ὥστε χάλασε τὸν κόσμο γιὰ νὰ παιχθῇ στὴ «Γαλλικὴ Κωμῳδία» ἕνα ἔργο του, καὶ πῆρε ἡ ἴδια τὸν πρῶτο ρόλο.

Ὅταν πῆγε νὰ εὐχαριστήσῃ τὴ θελκτικὴ πρωταγωνίστριά του, αὐτὴ μείνεν ἐνθουσιασμένη μὲ τὴν καλωσύνη τῆς ψυχῆς του. Τὸν ἐπροσκάλεσε στὸ σπίτι της. Τὸ γεμάτο θόρυβο περιβάλλον της, ὅμως, δὲν τοῦ ἄρεσε ὅλου. Ἐκρατοῦσε, ὡστόσο, γιὰ τὴν καλλιτέχνιδα μιὰν ἀφάνταση εὐγνωμοσύνη καὶ μιὰ τρυφερότητα γεμάτη θαυμασμό.

Ἐπειδὴ ἐλαχταροῦσε νὰ τὴν ξαναἰδῇ, ὄχι ὅμως στὸ θορυβῶδες περιβάλλον τοῦ σπιτιοῦ της, τοῦ ἦλθε μιὰ τρέλλα κι' ἐτόλμησε τὴν προηγουμένη νὰ τῆς γράψῃ, παρακαλῶντας την νὰ τιμήσῃ τὸ Πρωτοχρονιάτικο τραπέζι του, ἂν δὲν εἶχε νὰ κάμῃ τίποτα ἄλλο κατέρου.

Καὶ τώρα ποὺ πλησίαζε μία ἡ ὥρα καὶ κανένας κρότος δὲν ἀκουγόταν, ὁ Κλὼντ Βερνιὲ κύτταζε τὸ στρωμμένο τραπέζι καὶ ψιθύριζε :

— Γιατί ὅ α αὐτὰ ἀφοῦ δὲ θἄρθῃ ;

***

Ἕνας ὑπόκωφος κρότος ἀμαξιοῦ ἀκούσθηκε. Σὲ λίγο ἕνα χτύπημα τοῦ ρόπτρου τὸν ἔκανε ν' ἀνασκιρτήσῃ. Ἔτρεξε στὸν ἐκεῖ καὶ σὲ λίγο γύριζε συνοδεύοντας μιὰ γυναίκα τυλιγμένη ὡς τὰ μάτια μὲ φτερά, ἀνυαρικὰ καὶ βελοῦδα.

Ἡ γυναίκα αὐτὴ πῆγε κοντὰ στὴ φωτιὰ καὶ εἶπε μὲ χαρωπὴ φωνή :

— Ἄχ, τί ὤμορφη ποὺ εἶνε ἡ φωτιὰ τοῦ τζακιοῦ ! Τό ξέρετα πὼς ἤχουμ' ἔξω βαθμοὺς κρύο ; Τὸ ξέρετε πὼς χιονεῖ ; Τὸ κακὸ εἶνε ποὺ ἄργησα νὰ τελειώσω τὸ ἔργον καὶ—τέτοια μέρα, τὸ καταλαβαίνετε,—δὲ βρῆκα αὐτοκίνητο ἀμέσως... Θὰ μὲ συγχωρέσετε ποὺ ἄργησα ;

Τὸ γέλοιο της ἀντηχοῦσε σὲ ὤμορφες τρίλλιες καὶ ὁ Βερνιὲ στεκόταν ἄφωνος, γεμάτος συγκίνησι καὶ δὲν τολμοῦσε νὰ πιστέψῃ τὴν ἄπειρη τύχη εὐτυχία, δὲν τοῦ φαινόταν ἀλήθεια πὼς τὴν εἶχε ἐκεῖ ἐμπρός του, ὅπως εἶχε πάει στὸ σπίτι του μόνο γιὰ χάρι δική του !

— Πῆτε μου τώρα πὼς δὲν εἶμαι καλή ! ἐπρόσθεσε ἡ καλλιτέχνις.

Κι' ἐκεῖνος τῆς ἀπάντησε ἐκστατικά :

— Ὦ, ναί, εἶσαστε καλή, εἶσαστε χαριτωμένη !

Ἡ Δέλια Νταριὲ ἐξεθυλήκωσε τὴν ἀσημένια πόρπη τοῦ ζουναριοῦ ἀπὸ ἔπεσε σὰν ἕνα σκοῦρο σύννεφο στὰ πόδια της. Παρουσιάσθηκε τὸ ὑπέρ' αμπρη σ' ὤμορφιὰ καὶ χάρι, φωτεινὴ ὅλη, τυλιγμένη σὲ ἕνα θρέμα μεσαιωνικό.

— Βλέπετε ; τοῦ εἶπε χαμογελαστή. Ἔγινα ὤμορφη γιὰ χάρι σας καὶ ἀκο. Ἐφόρεσα τὸ κουστούμι μου τοῦ «Ρουὶ - Μπλὰς» ποὺ τὸ προτιμᾶ. Εἶμαι μιὰ ρωμαντικὴ βασίλισσα ! Ἐλπίζω πὼς σᾶς ἔκανα ἔτσι μιὰν ἀπροσδόκητη ἔκπληξι !

Ὁ νέος ἔπεσε γονατιστὸς μπροστά της, τῆς ἐφίλησε τὸ χέρι καὶ ψιθύρισε :

— Ναί, ὡραία, ποιητική, εὐγενικὴ ἔκπληξι ! Μόνο σεῖς μπορεῖτε νὰ σκεφθῆτε κάτι τέτοιο !.. Σὰν ὄνειρο μοῦ φαίνονται ὅλα !

Ἡ Δέλια Νταρτιὲ ἔκανε τότε τὸ γῦρο τοῦ τραπεζιοῦ καὶ φώναξε χαρωπά :

— Ἄ, τί ὤμορφα πραμματάκια ! Καὶ σαμπάνια ἀκόμα ! Μὰ σεῖς ἐκάματε τρέλλες φίλε μου !.. Εὐτυχᾶς πειῶ πολὺ κὶ δὲν σᾶς μαλώνω !.. Τί λέτε ; Καθόμαστε στὸ τραπέζι ;

***

Ἐκεῖνη διηγόταν ὡραῖα ἀνέκδοτα, αὐτὸς τὴν κύτταζε στὰ μάτια κι' ἔτσι τὸ σουπὲ πέρασε μὲ τὴν εὐχαρίστηση ποὺ μποροῦν νὰ αἰσθανθοῦν δυὸ ἄβρὲς ψυχὲς ποὺ βρίσκονται μαζί.

Ἡ μεγάλη σάλα φωτιζόταν ἀπ' τὰ χρυσᾶ μαλλιὰ τῆς Δέλιας κι' ἀπ' τὴ μαρμαρυγὴ τῶν διαμαντικῶν τῆς. Καὶ ὅ,τι ἔλεγε καὶ ὅ,τι ἔκανε, φαινόταν σὰν χάρις, σὰν θέλγητρο, σὰν γάδι ἀπαλό.

— Ποτέ μου, τοῦ εἶπε ἐκστατική, δὲν κάθησα σέ πειὸ ὤμορφο Πρωτοχρονιάτικο τραπέζι. Πόσο εἶμ' εὐτυχισμένη ποὺ ἐπροξένησα καὶ σὲ σᾶς μιὰν εὐχαρίστησι. Σ' αὐτὸ τὸ παληὸ σπίτι ποὺ εἶνε γεμάτο μαγεμμένη σιωπή, ἀναπτέει κανεὶς τὴν εὐτυχία ἑνὸς τίμιου καὶ ἤρεμου παρελθόντος ! Θὰ εἶνε, βέβαια, πολὺ ὤμορφα νὰ ζῇ κανεὶς ἐδῶ !

— Μὰ ζῆστε, λοιπόν, ἂν θέλετε, ἐφώναξε μ' ἀλλαγμένη φωνὴ ὁ Βερνιέ, ζῆστε ἐδῶ, κοντά μου !

Ἡ συγκίνηση γιὰ τὰ λόγια αὐτὰ ποὺ μοιάζανε μ' ἐξομολόγηση τοὔκοψε τὸ ἄφρος καὶ δὲν μπόρεσε νὰ προσθέσῃ ἄλλο τίποτε.

Ἐκείνη, ὅμως, αἰσθάνθηκε κάποιο ρίγος, σὰν νὰ εἶχε μπῇ ξαφνικὰ στὴ σάλα μιὰ παγωμένη πνοή. Τὸ χαμόγελό της ἔσβυσε, τὰ μάτια της γέμισαν θλίψι. Κύτταξε μακρυά, πολὺ μακρυὰ μ' ἐξαφνικες ρυτίδες πόνου στὴν ἄκρη τῶν χειλιῶν της. Ἡ φυσιογνωμία της ἔμενε γλυκειά, φαινόταν, ὅμως, πειὸ κουρασμένη τώρα.

Αὐτὸ ἔκανε τολμηρότερο τὸ νέο.

— Ναί, κοντά μου ! ἐφώναξε πάλι. Θὰ σᾶς ἀγαπῶ πολύ... ὤ, δὲν μπορεῖτε νὰ φανταστῆτε πόσο !

Ἡ Δέλια ἀνασκίρτησε ἄλλη μιὰ φορά, ἐκύτταξε μελαγχολικὰ τὸν Βερνιὲ καὶ εἶπε :

— Γιατὶ μοῦ χαλᾶτε τὴ χαρὰ τοῦ ἀποψινοῦ μας τραπεζιοῦ ;

— Μὰ γιατὶ δὲ θέλετε, Δέλια, πῆτε μου γιατί ;

Τὸν κύτταξε μελαγχολικώτερη τώρα κι' ἀπάντησε σοβαρή :

— Γιατὶ εἶνε πολὺ ἀργά, φίλε μου. Εἶμαι μιὰ γρηὰ γυναῖκα. Εἶμαι —μὴν τὸ πῆτε, ἀλήθεια, πουθενὰ—τριανταπέντε χρόνων κ' ἐπάνω... Δηλαδὴ πολὺ πειὸ μεγάλη ἀπὸ σᾶς, ποιητή μου. Δὲν μὲ πιστεύετε ; Κυττάχτε...

Ἀνασήκωσε τὰ μαλλιά της κι' ἔδειξε, προσεκτικὰ κρυμμένη κάτω ἀπὸ τὰ ρόδινα αὐτιά της, μιὰ τοῦφα ἀσημένια.

Ὁ Βερνιὲ ἐσώπασε γεμάτος συγκίνησι καὶ ἡ Δέλια εἶπε πάλι :

— Πᾶνε πειὰ οἱ ἔρωτες, γιὰ μένα !.. Καὶ νὰ ξέρετε τί ἀσχημη ποὺ ἦταν ἡ ἐρωτικὴ ζωή μου !.. Ἡ καρδιά μου εἶνε συντρίμμια τώρα καὶ θέλω νὰ τὴ φυλάξω γιὰ τοὺς ρόλους μου τοὺς μόνους ἀληθινοὺς ἀγαπημένους μου, ποὺ δὲ μὲ προδώσανε ποτέ !.. Λυὸ πόθους ἔχω σήμερα μονάχα : Νὰ ζήσω ὅσο πειὸ τίμια μπορέσω καὶ νὰ χαρίσω ὅ,τι μοῦ ἔμεινε ἀκόμα ἀπὸ φωνή, χάρη κι' ὤμορφιὰ γιὰ τὴ δημιουργία τῶν ἰδεωδῶν πλασμάτων τῆς μεγάλης φαντασίας σας !

Ὁ Βερνιὲ χαμήλωσε τὸ κεφάλι του σκυθρωπός. Τότε αὐτὴ σηκώθηκε, πῆγε κοντά του, ἀκούμπησε ἀπάνω του καὶ προσπάθησε νὰ τὸν καθησυχάσῃ.

— Ἔλα, κακέ, ἄφησέ με νὰ διατηρήσω γιὰ σένα τὴ γοητεία τοῦ μυστηρίου ! Ἄφησέ με νὰ μείνω γιὰ χάρι σου βασίλισσα, ἀληθινὴ βασίλισσα, καὶ νἄβρω στὴ φιλία τοῦ ἀγαπημένου μου ποιητοῦ τὸ ἰδεῶδες ποὺ δὲ μοῦδωκε ἡ ἀγάπη τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Ἄς μείνουμε σὰν μέσα σ' ἕνα ὄνειρο... Τί ὤμορφα θὰ εἶνε ἔτσι !

Αὐτὸς εἶχε μείνει ἀποχαυνωμένος, βυθισμένος στὴ θεία ἔκστασι ποὺ τοῦ ἐπροκάλεσεν ἐκείνη. Ἡ καλλιτέχνις τότε ξαναφόρεσε τὸ γουνένιο ἐπανωφόρι της, ἀναστέναξε, ἔσκυψε, τὸν φίλησε κι' ἔφυγε βιαστικὴ σὰν νὰ φοβῶταν μὴ μείνῃ περισσότερο...

***

Ὁ Βερνιὲ ξαναβρέθηκε μόνος του ἐμπρὸς στὴ μισοσβυστη φωτιὰ καὶ μιὰ στιγμὴ φοβήθηκε μὴν ἦταν ὄνειρο ὅλα αὐτά. Σιγὰ-σιγά, ὅμως, ὅσο ἔσβυνε μέσα του ἡ ἀνδρικὴ ἀπογοήτευση, ὁ καλλιτέχνης ἄρχιζε νὰ νοιώθῃ τοὺς λεπτοὺς καὶ κοκέτικους λόγους τοῦ καπριτσιοῦ τῆς καλλιτέχνιδος.

Ἐκείνη τὴ στιγμή, ἀλήθεια, ποὺ οἱ αἰσθήσεις καὶ οἱ πόθοι ἔσβυναν, ξανάβλεπε τὴ Δέλια ὄχι ὅπως τὴν εἶχε δῇ τόσες φορὲς στὸ προκλητικὸ νεγκλιζὲ τοῦ καμαρινιοῦ της, ἀλλὰ σὰν μιὰ γλυκειὰ καὶ μελαγχολικὴ βασίλισσα ποὺ ἔσκυβε ἀπὸ πάνω του καὶ τοῦ χάριζε τὴν ἀφάνταση γλύκα τοῦ ἀγνοῦ φιλιοῦ της. Ἀναγκάσθηκε νὰ ὁμολογήσῃ τότε πὼς εἶχε μεγάλο δίκηο ἡ Δέλια νὰ κρατηθῇ προφυλαγμένη στὴ γοητεία τοῦ μυστηρίου, γιατὶ ἔτσι ἔπαιρνε μιὰ καινούρια, πιὸ ὤμορφη ζωὴ στὸ ὄνειρο τοῦ ποιητῆ.

Καὶ γι' αὐτὸ ἴσως τὸ Πρωτοχρονιάτικο ἐκεῖνο γλέντι, τὸ μόνο ἀγνὸ κι' ἄθῶο τῆς ζωῆς του, ἀρῆκε μέσα του τὴν πιὸ ἀγαπημένη ἀνάμνησι.

Ἀντρὲ Βαλντὲς

Κάθε μεγάλο αἴσθημα εἶνε ἕνα ποίημα τόσο ἀτομικὸ ποὺ κι' ὁ καλύτερος ἀκόμη φίλος σας δὲν μπορεῖ νὰ ἐνδιαφερθῇ γιαυτό.